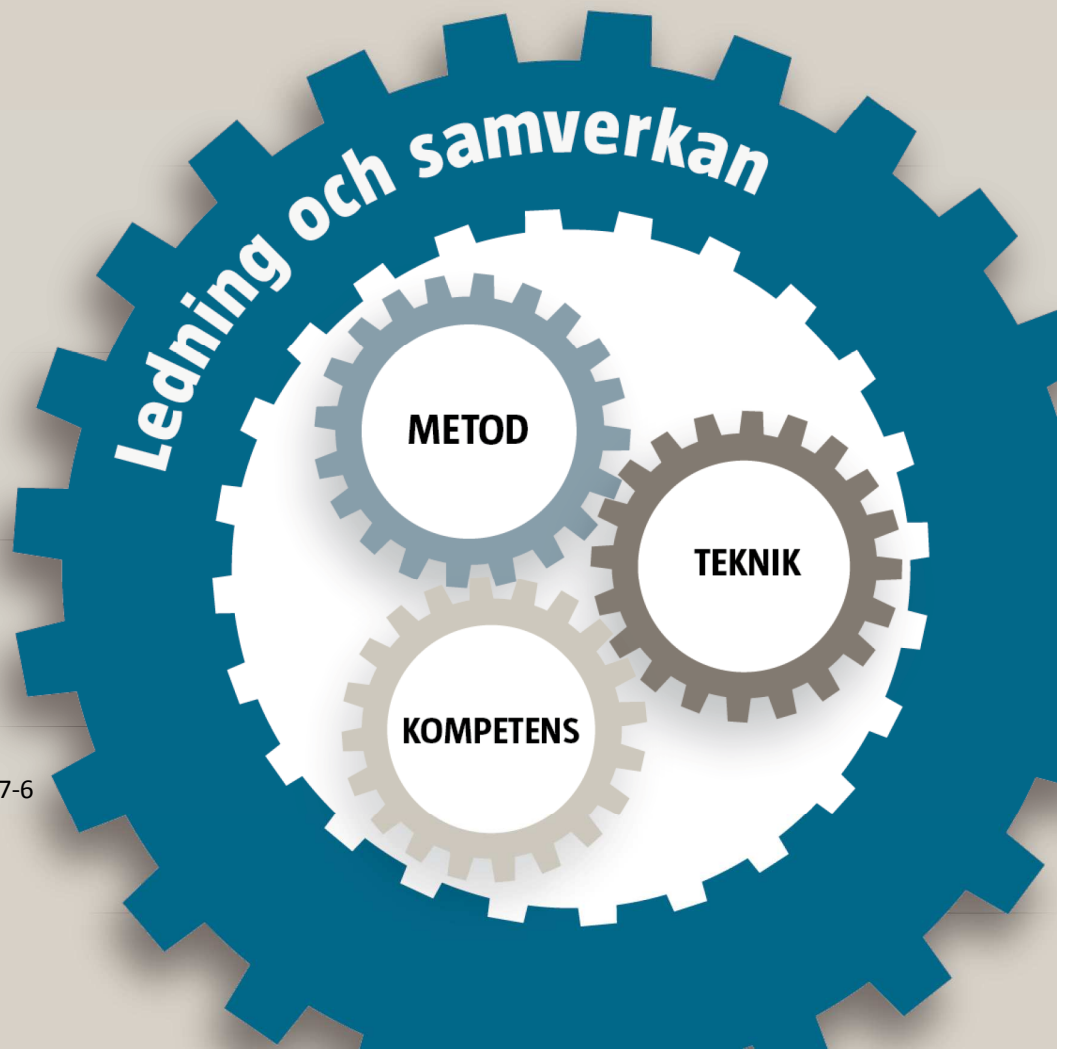

Projekt Ledning och samverkan

Nulägesbeskrivning teknik och system

Delrapport

Publikation MSB788
ISBN 978-91-7383-517-6

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Sammanfattning	4
1. Uppdragsbeskrivning	5
1.1.. Bakgrund	5
1.2.. Syfte	5
1.3.. Omfattning	5
1.4.. Förutsättningar/begränsningar	5
1.5.. Revisionshistoria	5
2. Nulägesbeskrivning	6
2.1.. Inventering via Internet	6
2.2.. Inventering genom intervjuer	6
2.2.1. Kommuner	7
2.2.2. Länsstyrelser	8
2.2.3. Centrala myndigheter	9
2.2.4. Räddningstjänst	10
2.2.5. Polis	10
2.3.. Kompletteringar med MSB	11
3. Samverkansfunktioner	12
3.1.. Statliga centrala myndigheter i de sex samverkansområdena	12
3.2.. Samverkan Centrala myndigheter	16
3.2.1. Samverkanswebben	16
3.2.2. SjöBasIS	17
3.2.3. SUSIE	17
3.2.4. SALENE	18
3.2.5. LEIF	18
3.2.6. CursNet	19
3.3.. Samverkan Länsstyrelser	20
3.3.1. Samordning mellan kommuner	20
3.3.2. Trafik Stockholm	20
3.3.3. Kikaren Lst Västra Götaland	20
3.4.. Samverkan Kommuner	20
3.4.1. Beredskap och resurser	21
3.4.2. Lägesuppfattning	21
3.4.3. Dagbok	21
3.5.. Räddningstjänst	21
3.5.1. Sos Alarm	21
3.5.2. RPS	21
3.5.3. Polis LKC	22
3.5.4. Brandförsvaret	22

3.5.5. Sjöräddning.....	22
3.6.. Kriskommunikation mot samhället	24
3.6.1. Krisinformation.se.....	24
3.6.2. Läget i trafiken (TrV).....	25
3.6.3. Trafiken.nu.....	26
4. Teknik.....	26
4.1.. System	26
4.1.1. Casus	27
4.1.2. CursNet	27
4.1.3. Generalen.....	27
4.1.4. GLU	27
4.1.5. IKAROS Ärendehantering.....	28
4.1.6. Kikaren.....	28
4.1.7. Krisinformation.se.....	28
4.1.8. LEIF.....	29
4.1.9. LUP.....	29
4.1.10 Läget i trafiken (TrV).....	29
4.1.11 RapidReach.....	30
4.1.12 RIB	31
4.1.13 SALENE	31
4.1.14 Samverkanswebben.....	31
4.1.15 SjöBasIS	32
4.1.16 SmartSMS	33
4.1.17 SUSIE.....	33
4.1.18 Trafiken.nu.....	34
4.1.19 WIS.....	35
4.2.. Infrastruktur	36
4.2.1. Coordcom.....	36
4.2.2. FTN.....	36
4.2.3. Kustbevakningens IT-nätverk.....	38
4.2.4. LstNet.....	38
4.2.5. Polisens nät.....	38
4.2.6. RAKEL.....	38
4.2.7. SGSI.....	39
4.2.8. SjuNet.....	39
5. Identifierade brister i samverkan	41
5.1.. Brister i samverkan mellan olika system.	41
5.2.. Brister i tillgång till uppdaterad geografisk grundinformation (allmänna kartor). 41	
5.3.. Brister i standardisering för händelser och objekt i kris (beteckning och grafisk redovisning).	41
5.4.. Brister i utnyttjande av tillgänglig information.....	41

Sammanfattning

Lägesbilsapplikationer

- Inga enhetliga system inom de sex samverkansområdena.
- De system som finns har svag eller ingen systemsamverkan.
- Olika kartunderlag kan komma till användning.
- Kartunderlag kan vara avgränsade till ansvarsområde.

Samverkanssystem

- På central myndighetsnivå finns vissa bransch-specifika system som medger samverkansfunktioner.
- Samverkanswebben är en ny form för regional och lokal samverkan.
- Daglig samverkan sker i huvudsak med normala kommunikationsmedel som telefon och e-post.

Sambandsfunktioner

- Internet, intranet, LstNet, SjuNet, Polisens Intranät, FTN, SGSI, kontorsutrustning (outlook).
- Mobiltelefon och SMS inom kommuner och Lst.
- Rakel är på väg in.

Identifierade problem

- Det saknas styrmedel (ansvar, befogenhet) för att tillse att olika system kan samverka.
- Svårighet att få tillgång till uppdaterad geografisk grundinformation (allmänna kartor).
- Standard saknas för händelser och objekt i kris (beteckning och grafisk redovisning).
- Dåligt utnyttjande av tillgänglig information.

1. Uppdragsbeskrivning

1.1 Bakgrund

Projekt Ledning och Samverkan, MSB har genom Lindholmen Science Park uppdragit åt Saab att genomföra delaktiviteten Nulägesbeskrivning inom Delprojekt 4 – Ramverk för teknik och system. Nulägesbeskrivningen utgörs av denna rapport.

1.2 Syfte

Nulägesbeskrivningen skall ge en bakgrund till Projekt Ledning och Samverkan Delprojekt 4 – Ramverk för teknik och system samt Delprojekt 3 – Lägesbild och informationsdelning.

Dessutom skall resultatet kunna användas Av Program För Samverkan – Stockholmsregionen, delaktivitet Teknik och Ledningsstöd.

1.3 Omfattning

DP4 Analys av nuläge – avseende teknik och system

Sammanställning av nuvarande läge avseende de olika ledningsstödssystem som aktörerna använder sig av i dagsläget, gäller också system som är beställda, hos ett antal utvalda aktörer.

Rapporten skall beskriva system, funktionalitet, informationsinnehåll, meddelandeformat, med vilka samverkan sker med hjälp av systemet samt använd infrastruktur.

Delaktiviteter:

1. Inventering i Stockholmsregionen
2. Inventering övriga landet
3. Kompletteringar med MSB
4. Dokumentering
5. Redovisning

1.4 Förutsättningar/begränsningar

Nulägesbeskrivningen begränsas till Stockholms-regionen och utvalda kommuner, utvalda samverkande organisationer samt några utvalda centrala myndigheter inom de 6 samverkansområdena.

En begränsad utblick görs även mot några andra län.

1.5 Revisionshistoria

Version	Datum	Beskrivning	Ansvarig
1.0	2013-05-14	koncept	Saab

2. Nulägesbeskrivning

Nulägesbeskrivningen har föregåtts av en inventering av den öppna information som presenteras via de enskilda organisationernas hemsidor på Internet.

Inventeringen har därefter följts upp med ett antal direkta intervjuer vid personliga besök eller via telefon.

2.1 Inventering via Internet

Flertalet organisationer och myndigheter har en ganska tydlig beskrivning av krisberedskap och krishantering vad avser organisation, arbetssätt och hur man uppfyller gällande regelverk. Däremot finns det mindre information om vilka tekniska system som används.

2.2 Inventering genom intervjuer

Följande organisationer har kontaktats:

Datum	Organisation	Typ	Svar ja/nej
2013-01-29	MSB	Central myndighet	Ja
2012-12-07	SL		Nej
2013-03-14	Polis Sthlm	Central myndighet	Ja
2012-12-19	SOS Alarm		Ja
2013-01-08	Stor-Sthlms Brandförsvär	Räddningstjänst	Ja
2013-03-12	Trafikverket	Central myndighet	Ja
2012-12-06	Lst Stockholm	Länsstyrelse	Ja
2012-12-10	SvK	Central myndighet	Ja
2013-01-17	Sollentuna	Kommun	Nej
2013-01-16	Upplands-Väsby	Kommun	Ja
2013-02-04	Danderyd	Kommun	Ja
2013-01-17	Lidingö	Kommun	Nej
2013-01-16	Solna	Kommun	Ja
2013-01-22	Täby	Kommun	Ja
2013-02-28	RPS	Central myndighet	Ja
2013-03-15	SBFF	Räddningstjänst	Ja
2013-03-12	Jordbruksverket	Central myndighet	Ja
2013-03-25	Post och Telestyrelsen	Central myndighet	Ja
2013-03-13	Smittskyddsinstitutet	Central myndighet	Ja
2013-04-03	Kustbevakningen	Central myndighet	Nej
2013-03-13	Västra Götaland	Länsstyrelse	Ja
2013-03-15	Sundsvalls kommun	Kommun	Ja via räddningstjänsten

2013-03-25	Malmö kommun	Kommun	Ja
2013-03-14	Socialstyrelsen	Central myndighet	Ja
2013-03-25	Västernorrlands Lst	Länsstyrelse	Ja
2013-04-03	Lst Skåne	Länsstyrelse	Ja
2013-03-28	Försvarsmakten FTN	Central myndighet	Ja
2013-03-28	Trygghetens hus Östersund BFF	Räddningstjänst	Ja

Följande frågeställningar har tagits upp:

- Beredskap och larmkedjor
- Resurser
- Lägesuppfattning
- Informationsutbyte
- Informationssökning
- Dagbok
- Nätverk (data och kommunikation)
- Övning-träning
- Analys

Det kompletta inventeringsunderlaget redovisas i ”Bilaga 1 Genomförda intervjuer”.

2.2.1 Kommuner

Beredskap och larmning

Larmning sker i huvudsak genom telefon, mobiltelefon och SMS från manuellt hanterade larmlistor samt email.

Speciella larmtjänster för text- och röstmeddelanden via SMS, email, fax, telefon och mobil via distributionslistor utnyttjas i vissa kommuner.

Resurshantering

Pärmar och normal kontorsutrustning.

Lägesuppfattning

Inga speciella system för lägesuppfattning.

Veckovisa lägesbeskrivningar från länsstyrelsens samverkansmöte sammanfattas och distribueras på olika sätt. WIS används i vissa fall.

Smartboard används i vissa kommuner?

Smartboard finns i några fall med central lagring av informationen vilket innebär att man kan byta ledningsplats och fortfarande ha tillgång till samma information.

Informationsförmedling

Sker genom Länsstyrelsens samverkansmöte på plats eller via video- eller telefon-konferens.

Vanliga kontorsfunktioner som email.

Sambandsutrustning är oftast mobiltelefon och SMS. FRO radiokommunikation används i några fall.

Rakel är under införande.

Tekniska stödfunktioner

Normala kontorsfunktioner (telefon, email).

WIS finns men används endast i liten utsträckning.

Planering för utökad användning av WIS pågår (Sundsvall mfl. i länet går mot att förvaltningar rapporterar till kommunen via WIS).

Egenutvecklade dagbokssystem (Generalen i Malmö kommun).

2.2.2 Länsstyrelser

Beredskap och larmning

Generellt används videokonferens, telefonkonferens, rakel konferens + WIS.

Lst Stockholm använder från 2103 SMS via distributionslistor i UMS (tjänst för grupp-SMS via SOS Alarms Coordcom).

Lst Skåne använder distributionslistor via SOS Alarms Coordcom.

Resurshantering

Normal kontorsutrustning och pärmar.

Lägesuppfattning

Veckovis sammanställning i fast mall i PowerPoint (Lst Stockholm).

Egen lägesbildsapplikation KIKAREN (Lst Västra Götaland).

I WIS (Lst Västernorrland).

Informationsförmedling

Egen standardmodell för meddelanden som liknar MSBs mall (Lst Stockholm).

Rakel finns för samband.

Tekniska stödfunktioner

Kikaren(Lst Västra Götaland) används för planering och Lägesbeskrivning. Färdiga ritmanér för händelser och objekt. Är under avveckling, WIS Karta ersätter delvis dock inte ritmanéren.

2.2.3 Centrala myndigheter

Beredskap och larmning

Via informationsdelningsverktyget LEIF (Statens Jordbruksverk).

Rakel via STORM (Polisen).

MSB: Nya nationella riktlinjer från 2013-01-01 säger att TIB ska använda RAKEL, är under implementering.

Resurshantering

NTS - Det nationella trafikledningsstödet för vägar (Trafikverket).

LEIF - LEDnings- och Informationssystem För jordbruksverket (Statens Jordbruksverk).

Via SUSIE - Samband Under Störning Inom Elförsörjningen (Svenska Kraftnät).

Lägesuppfattning

BASUN för järnväg (Trafikverket).

SUSIE - Samband Under Störning Inom Elförsörjningen (Svenska Kraftnät).

LEIF - LEDnings- och Informationssystem För jordbruksverket (Statens Jordbruksverk).

Samverkanswebben från GLU, internt har TIB-arna tillgång till WIS. Utveckling pågår mot NTSG-portalen (Post- och telestyrelsen).

WIS 1 (Socialstyrelsen). Alla i SOFÄ har tillgång till men använder ej.

WIS 2 utan karta, uppgradering av ledningsplats med GIS pågår (Lst Skåne).

CursNet (Smittskyddsinstitutet).

SALENE är Energimyndighetens lägesbild över landets energiförsörjning.

Informationsförmedling

Informationsutbyte via LEIF (Statens Jordbruksverk).

Informationsutbyte via BizTalk (Post- och telestyrelsen).

Socialstyrelsen använder Rakel på alla nivåer ned till ambulans.

Samverkanskonferens veckovis rapporteras på Rakel from okt 2012 (Räddningschefer i Beredskap + polis + region Skåne) (Lst Skåne).

CASUS är ett IT-stöd för Sveriges Radios rapporter om störningar och händelser.

Tekniska stödfunktioner

Dagbok via LEIF (Statens Jordbruksverk).

Dagbok via WIS finns vid många centrala myndigheter men används knappt.

2.2.4 Räddningstjänst

Beredskap och larmning

Coordcom för de som är anslutna till SOS Alarm.

Även via andra system som LARM2000 via personalhanteringssystemet.

Resurshantering

Handböcker, Outlook, Coordcom för översikt ned till fordonsnivå (Stor-Stockholms Brandförsvaret).

Lägesuppfattning

LUP i liten omfattning samt Samverkanswebben (Stor-Stockholms Brandförsvaret).

LUP samt WIS för information från polisen samt Samverkanswebben (Södertörns Brandförsvaresförbund).

Informationsförmedling

Manuella rapporter från ALARMOSS för ärendehantering (Södertörns Brandförsvaresförbund).

Attunda använder CORE, Stockholm IKAROS. Detta är de tre system som finns i Stockholms län.

Samband via RAKEL från februari 2013 Samverkanswebben (Stor-Stockholms Brandförsvaret).

Samband via RAKEL i ledningsbilar, annars analog radio ärendehantering (Södertörns Brandförsvaresförbund).

Tekniska stödfunktioner

RIB för informationssökning.

Dagbok via Sharepoint.

Dagbok i WIS 2 (Lst Skåne).

2.2.5 Polis

Beredskap och larmning

Rakel via Storm.

Resurshantering

STORM med automatik från personalhanteringssystemet.

Lägesuppfattning

Smartboard (Polisen Stockholms län).

Storm.

WIS.

Informationsförmedling

Eget myndighetsnät samt Rakel via STORM

Tekniska stödfunktioner

Intern analys-system av olika typer

2.3 Kompletteringar med MSB

Stöd till kommuner och andra för att bygga upp infrastruktur för ledningsplatser

- Lokaler
- Avbrottsfri kraft
- Kyla
- Vatten
- Kommunikation
- Nätverk (fysiskt)
- SGSI (från april 2013)
  - WIS kommer att ingå
  - Skyddad e-post finns
  - Tillåtet för kommunerna att delta
  - Koppling mot LstNet kommer troligen under april
    - Alla Lst är kopplade mot LstNet + några centrala myndigheter
    - LstNet går över Internet
- SJUNet (Landstinget eget nät via TDC) kommer också att kopplas mot SGSI Videotjänst
- Videokonferensutrustning är under implementering.
- Ny videobrygga på SGSI.
- Kartor (harmonisering och standardisering av GIS-data pågår)

MSB genomför parallellt en utredning av kommunikationsinfrastruktur.

Tabell 4-1 Samverkansområden

Central myndighet	SOES Ekonomisk säkerhet:	SOFÄ Farliga ämnen:	SOGO Geografiskt områdes- ansvar:	SOSUV Skydd, Undsättning och Vård:	SOTI Teknisk infrastruktur:	SOTP Transporter:
Elsäkerhetsverket					X	
Finansinspektionen	X					
Fortifikationsverket					X	
Försäkringskassan	X					
Länsstyrelserna			X			
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap		X	X	X	X	
Post- och telestyrelsen					X	
Riksgälden	X					
Skatteverket	X					
Smittskyddsinstitutet		X				
Statens jordbruksverk		X				
Statens veterinärmedicinska anstalt		X				
Strålsäkerhets- myndigheten		X				
Svenska Kraftnät					X	
Trafikverket						X
Transportstyrelsen						X
Tullverket	X (inte längre)	X		X		
Livsmedelsverket		X			X	
Energimyndigheten					X	X
Sjöfartsverket				X		X
Kustbevakningen		X		X		
Rikspolisstyrelsen		X		X		
Socialstyrelsen		X		X		
Transportstyrelsen				X		

För samverkan mellan myndigheter inom olika samverkansområden användas in huvudsak vardagliga system som telefon och telekonferens. För vissa områden finns en mer etablerad systemsamverkan som SjöbasIS, LEIF och CursNet som beskrivs i tabellerna 4-2 till 4-7.

Tabell 4-2 Systemsamverkan område Ekonomisk säkerhet

Central myndighet	Telekom	WIS 1.0
Finansinspektionen		?
Försäkringskassan		?
Riksgälden		?
Skatteverket		?
Tullverket		?

?=omfattning ej utredd

Tabell 4-3 Systemsamverkan område Farliga ämnen

Central myndighet	Telekom	RAKEL	WIS 1.0 ¹	LEIF	CursNet
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap			D	D	D
Smittskyddsinstitutet			D	D	A
Statens jordbruksverk			D	A	D
Statens veterinärmedicinska anstalt			D	D	D
Strålsäkerhetsmyndigheten			D	D	D
Tullverket			D	D	D
Livsmedelsverket			D	D	D
Kustbevakningen			D	D	D
Rikspolisstyrelsen		D	D	D	D
Socialstyrelsen			D	D	D

A=administrerar D=deltar ?=omfattning ej utredd

Tabell 4-4 Systemsamverkan område Geografiskt områdesansvar

Central myndighet	Telekom	WIS 1.0
Länsstyrelserna		?
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap		?

?=omfattning ej utredd

Tabell 4-5 Systemsamverkan område Skydd, undsättning och vård

Central myndighet	Telekom	Samverkans- webb	RAKEL	SjöBASIS	WIS 1.0
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap				D	?
Tullverket				D	?
Sjöfartsverket				D	?
Kustbevakningen				D	?
Rikspolisstyrelsen		D ¹	D	D	?
Socialstyrelsen				D	?
Transportstyrelsen					?

1) Länspolisen. D=deltar ?=omfattning ej utredd

Tabell 4-6 Systemsamverkan område Teknisk infrastruktur

Central myndighet	Telekom	SUSIE	SALENE	WIS 1.0	GLU via sam- verkans- webben
Elsäkerhetsverket				?	
Fortifikationsverket				?	
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap				?	D
Post- och telestyrelsen				?	A
Svenska Kraftnät		D	D	?	
Livsmedelsverket				?	
Energimyndigheten			A, D	?	

A=administrerar D=deltar ?=omfattning ej utredd

Tabell 4-7 Systemsamverkan område Transporter

Central myndighet	Telekom	WIS 1.0
Trafikverket		?
Transportstyrelsen		?
Energimyndigheten		?
Sjöfartsverket		?

?=omfattning ej utredd

3.2 Samverkan Centrala myndigheter

Vissa samverkanssystem som initierats inom en specifik domän skapar en informell möjlighet till operativ samverkan.

3.2.1 Samverkanswebben

Samlad lägesbild för störningar och större händelser i samhället främst för användning av myndigheter regionsvis. Ägs och förvaltas av SOS Alarm. Är webb-baserat och åtkomligt endast för auktoriserade via inloggning. Bild 3-2 beskriver samverkan genom Samverkanswebben.

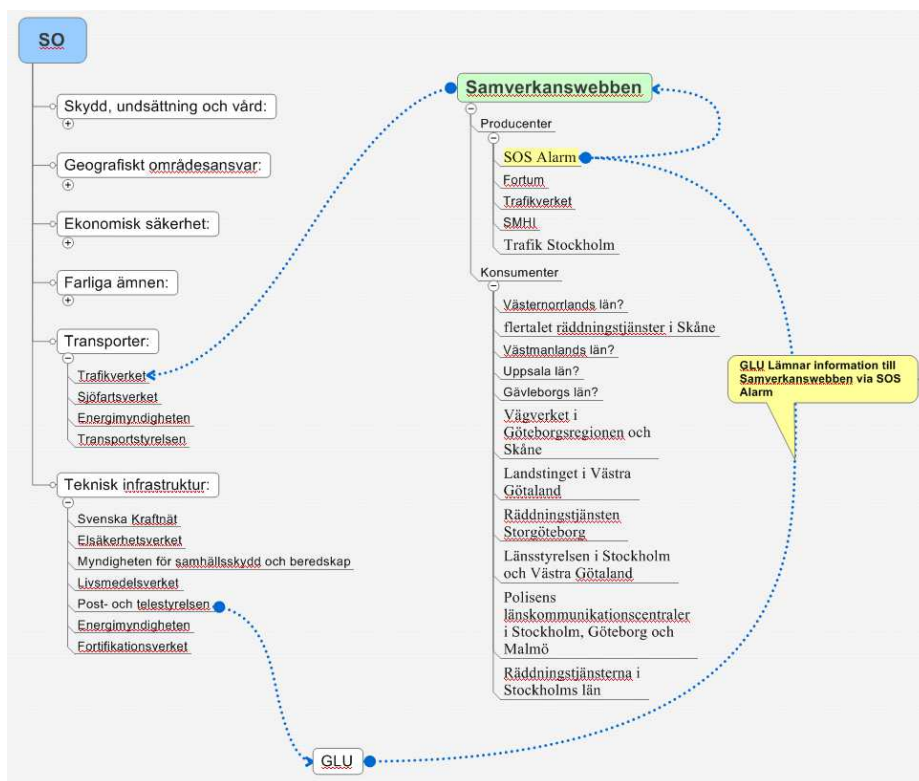

Bild 3-2 Utnyttjad samverkan genom Samverkanswebben (ägs av SOS Alarm)

3.2.2 SjöBasIS

SjöBasIS har ett kartbaserat användargränssnitt och presentationsyta. Endast auktoriserade användare har åtkomst till informationen.

Bild 3-3 beskriver vilken samverkan som finns genom SjöBasIS.

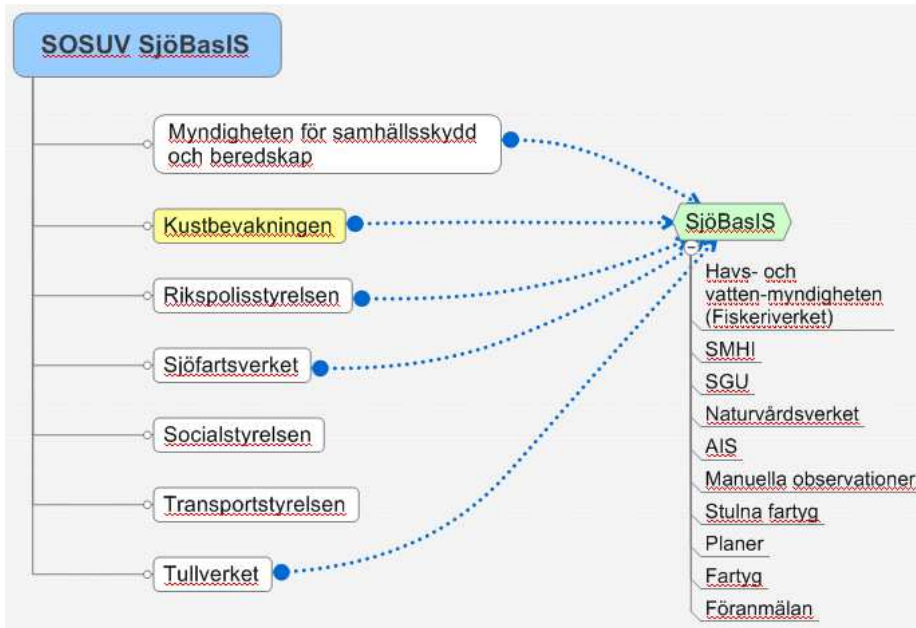

Bild 3-3 Utnyttjad samverkan inom SOSUV genom SjöBasIS (ägs av Kustbevakningen)

3.2.3 SUSIE

Lägesbild med kartpresentation som beskriver störningar i elnätet. Ägs och förvaltas av Svenska Kraftnät. Bild 3-4 beskriver samverkan genom SUSIE.

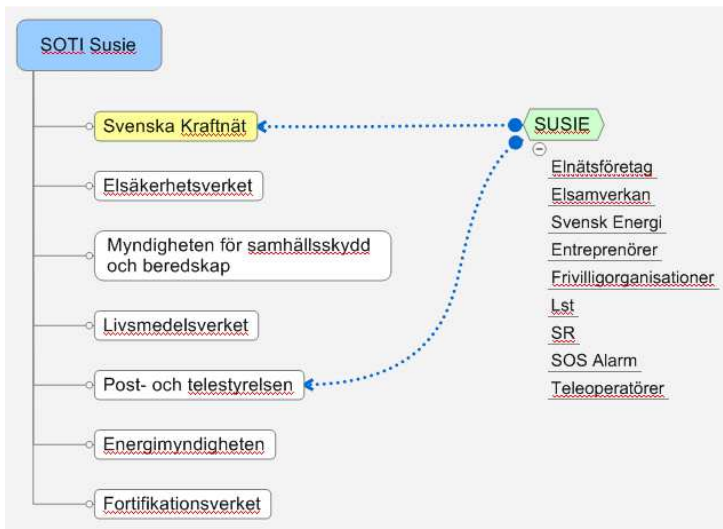

Bild 3-4 Utnyttjad samverkan inom SOTI genom SUSIE (ägs av Svenska Kraftnät)

3.2.4 SALENE

Lägesbildssystem ägt och förvaltad av Energimyndigheten för att ge en samlad bild av energiläget. Bild 3-5 beskriver samverkan genom SALENE.

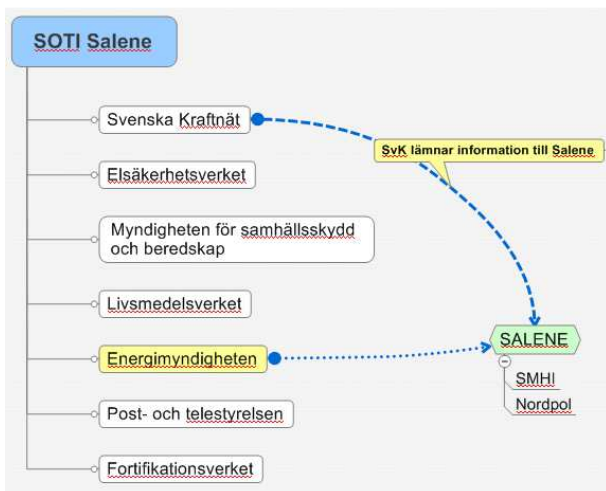

Bild 3-5 Utnyttjad samverkan inom SOTI genom SALENE (ägs av Energimyndigheten)

3.2.5 LEIF

Leif är en Webb-baserad informationsdelningstjänst med viss kartfunktion. LEIF ägs och administreras av Jordbruksverket. Bild 3-6 beskriver samverkan genom LEIF.

Bild 3-6 Utnyttjad samverkan inom SOFÄ genom LEIF (ägs av Statens Jordbruksverk)

3.2.6 CursNet

Cursnet är ett webb-baserat dokumentdelningssystem som används av Smittskyddsinstitutet för gemensam lägesuppfattning. Bild 3-7 beskriver samverkan genom CursNet.

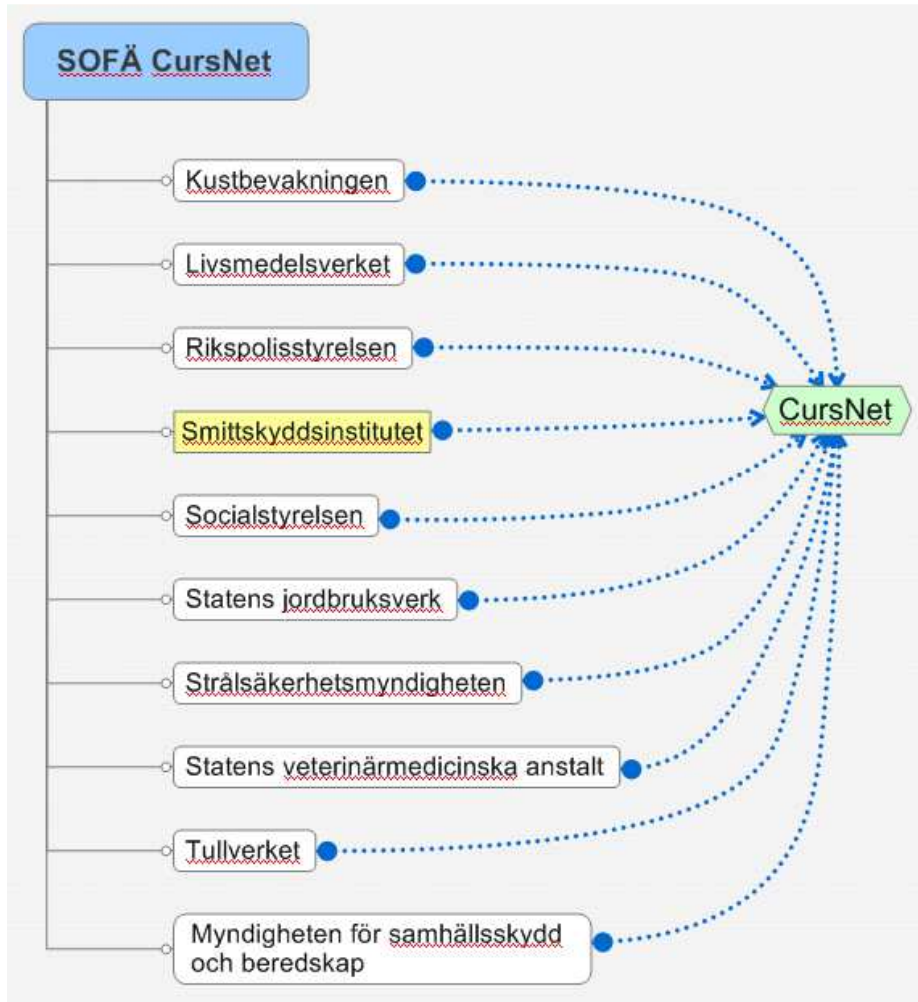

Bild 3-7 Utnyttjad samverkan inom SOFÄ genom CursNet (ägs av Smittskyddsinstitutet)

3.3 Samverkan Länsstyrelser

Inget specifikt tekniskt system utom tillgång till WIS som dock verkar ha en mycket begränsad användning.

Samverkan sker genom veckovisa samverkansmöten (både fysiska möten och videokonferenser).

3.3.1 Samordning mellan kommuner

Deltar i samverkanskonferenser med länsstyrelse.

Exempel från Västernorrlands Lst

Larmning sker via gemensam Räddningstjänsten för Ånge, Sundsvall och Timrå. SMS-listor (SmartSMS separat tjänst).

Varje Kommun har egen LC med Smartboard, Rakel, Videokonferens. Samverkansmöte via Rakel efter Lst veckomöte (fredagar) som rapporteras i WIS. Samma sak ska ske i nya WIS i kommunerna.

Samma princip i enskilda händelser (involverar 6 kommuner Sollefteå, Kramfors, Härnösand). Samma TIB nås via Rakel och SOS alarm.

3.3.2 Trafik Stockholm

Deltar i samverkanskonferenser.

Förmedlar störningsinformation vid speciella händelser via fördefinierade sändlistor via SMS och email.

3.3.3 Kikaren Lst Västra Götaland

Kikaren: för planering och Lägesbeskrivning. Färdiga ritmaner för händelser och objekt. Är under avveckling, ersätts i funktion delvis av WIS 2.0.

3.4 Samverkan Kommuner

Samverkan mellan olika förvaltningar inom kommuner sker vanligen med normala kontorssystem. Vissa Lst distribuerar information från samverkansmöten via WIS både till kommuner och Räddningstjänst. Räddningstjänst samverkar direkt genom räddningstjänstförbund där dessa finns.

3.4.1 Beredskap och resurser

TIB arbetar med telefonlistor i parmar (original i MSWord) för larmning.

Larmning sker huvudsakligen med via normala kommunikationsvägar (email, SMS, telefon (GSM)) samt i vissa fall via radio (FRO).

Rakel är på väg in i vissa kommuner och används redan i vissa.

Malmö kommun använder ett egenutvecklat system för larmlistor, Webb-baserat, en administratör för varje lista (ett hundratal), samtliga telnr per person. Export varje dygn till RapidReach som hanterar uppringning via listor (respons visa på skärmen) med uppläsning av inläst meddelande.

3.4.2 Lägesuppfattning

Hanteras i den vanliga kontorsutrustningen. I de fall WIS finns så används det oftast inte operativt.

3.4.3 Dagbok

WIS används till viss del.

Malmö kommun använder ett egenutvecklat dagbokssystem, GENERALEN via SSI KermIT, med 3 nivåer (nivå 1 förvaltningsgrupp, nivå 2 alla förvaltningar och nivå 3 hela kommunen).

3.5 Räddningstjänst

3.5.1 Sos Alarm

Via Coordcom larmas alla räddningstjänster och ambulanstjänster som är anslutna till SOS Alarm. Coordcom samverkar ej med andra system för larmning.

3.5.2 RPS

Polisen har systemet Steria-STORM, ett "command-and-control" system som hanterar all extern kommunikation (Radio(RAKEL), telefon och data).

Systemet har intern lägesbild baserad på offentliga kartor (övergång till ESRI-produkter för kart/GIS-hantering pågår).

Polisen har idag 21 separata installationer av STORM som inte är helt kompatibla. Samordning till en enhetlig nationell implementation pågår.

System har idag ingen funktionalitet för samverkan med andra system.

Q1) Kartor tillgängliga som on-linetjänst eller lokalt installerade?

RPS har ingen uppkoppling online från polisens datanät utan tankar ned data med jämna mellanrum.

Q2) Hur ser kopplingen ut mot Samverkanswebben?

Man använder enbart Rakel för samverkan det gäller också lägesinformation. Övriga system som finns för lägesuppföljning fyller inte behoven och kraven på informationsöverföring i realtid. LKC Stockholm "tittar lite" på samverkanswebben men den används inte i skarpt.

3.5.3 Polis LKC

Polisen Sthlm använder WIS för att internt sprida information dagligen om kända störningar.

3.5.4 Brandförsvaret

Coordcom med UMS (Universal Messaging Service).

LUP används till viss del.

WIS används inte alls.

Samverkanswebben används till viss del.

Notera följande:

det är stora problem för Brandförsvaret att få fram sammanhängande underlag för tex känsliga områden (naturreservat, fiskevårdsområden, känsliga stränder etc) över kommungränser vid tex ett större oljeutsläpp till havs där man måste hantera begränsade saneringsresurser på optimalt sätt.
Detta gäller generellt för tillgången på aktuell geo-information.

3.5.5 Sjö- och flygräddning

Detta avsnitt har hämtats från "Svenskt program för sjö- och flygräddningstjänst, Sjöfartsverket 2012-07-25". Samverkan sker genom samlokalisering i Ledningscentral Kåringberget (LCK) samt genom Centrala samrådsgruppen (Bild 3-8) och kommunala insatsstyrkor (Bild 3-9).

Sjö- och Flygräddningscentralen (Joint Rescue Co-ordination Centre) (avsnitt 5.1)

Sjö- och Flygräddningscentralen (Joint Rescue Coordination Centre) JRCC (Joint Rescue Co-ordination Centre) svarar för planering, koordinering och ledning av räddningsinsatser i enlighet med ställda krav. Centralen är belägen i Göteborg och samlokaliserad med Kustbevakningens och Försvarsmaktens regionala funktioner.

Tillsammans bildar de tre myndigheterna Ledningscentral Kåringberget (LCK). Vid JRCC finns för sjö- resp. flygräddning en stabsmetodik som baseras på samarbete med de båda andra myndigheterna vid LCK. JRCC är bemannad dygnet runt med behörig personal för att svara för nödpassning, larmmottagning, klassning och ledning av sjö- och flygräddningsinsatser, samband, läkarråd och sjuktransporter.

JRCC är också svensk kontakt för den s.k. MAS-funktionen (Maritime Assistance Service) och mottagare av säkerhetslarm från svenska fartyg (Ship Security Alert System SSAS), samt förmedling av läkarråd, s.k. "telemedical" - TMAS (Telemedical Assistance Service), för fartyg till sjöss.

...

Vid JRCC finns avancerad teknisk utrustning för radio- och telefonsamband, datorsystem med ett stort antal program för beräkningar, kartsystem, register etc.

Vid JRCC passas dygnet runt VHF kanal 16 samt andra system inom GMDSS såsom MF och VHF DSC (Digital Selective Calling). Man har också tillgång till Inmarsat (International Maritime Satellite Organisation). JRCC är svensk kontakt, s.k. SPOC (SAR Point of Contact) inom CospasSarsat — systemet för detektering och alarmering av nödsändare via satellit.

JRCC har tillgång till Sjöfartsverkets kustradionät som fjärrmanövreras för att kunna upprätthålla radiosamband med sjöfarten, såväl handelsfartyg, fiskebåtar och fritidsbåtar som räddningsenheter - båtar och helikoptrar.

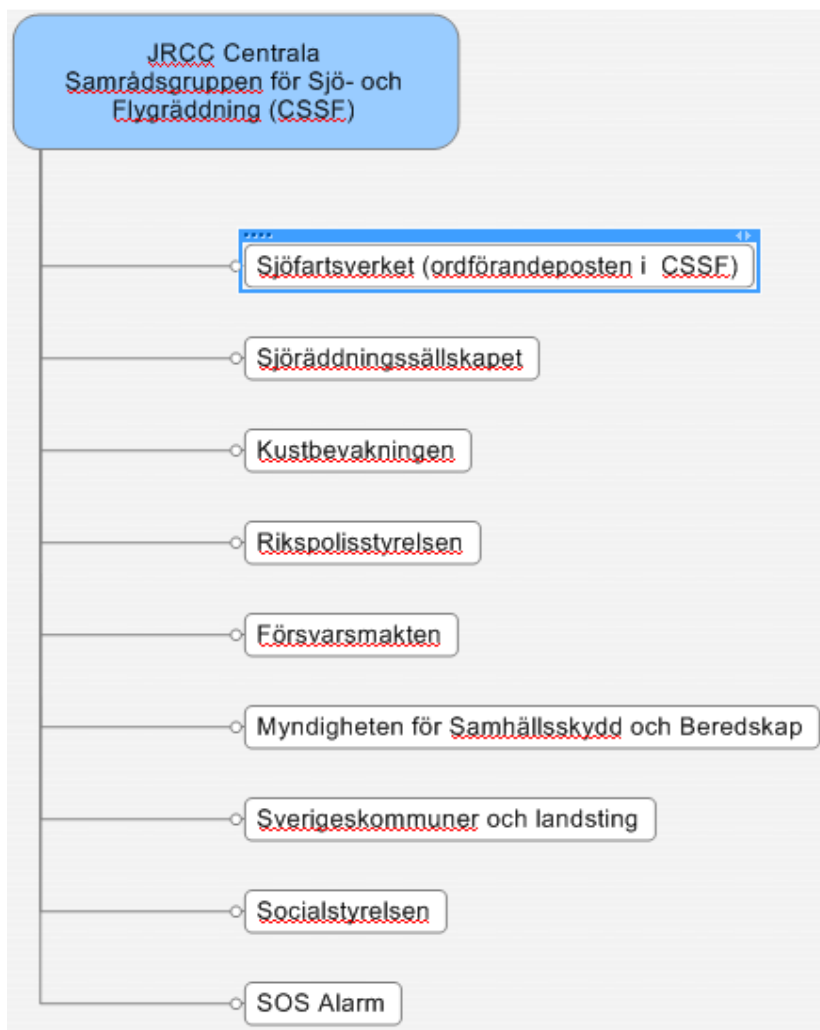

Bild 3-8 Aktörer i Centrala samrådsgruppen för Sjö- och flygräddning

Kommunala insatsstyrkor — MIRG (avsnitt 7.1)

Sjöfartsverket har tillsammans med Kustbevakningen, med Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) som samordnande part, avtal som reglerar medverkan från vissa kommuner i den statliga räddningstjänsten till sjöss.

Insatsstyrkorna är ett komplement till fartygets egen organisation och omfattar rökdykning i livräddande syfte för att underlätta vid evakuering. Funktionen, som internationellt benämns Maritime Incident Response Groups (MIRG) är i första hand avsedd att användas i passagerarfartyg.

Funktionen har funnits sedan de första avtalen tecknades 1992. De omförhandlades 1997 då styrkans storlek minskades till 6 man. De kommuner som idag håller beredskap med RITS är Stockholm, Göteborg, Helsingborg, Karlskrona, Gotland och Härnösand/Kramfors.

Bild 3-9 Kommunala insatsstyrkor för sjöräddning

3.6 Kriskommunikation mot samhället

3.6.1 Krisinformation.se

Krisinformation.se är en portal för information från centrala myndigheter, länsstyrelser, kommuner och andra ansvariga för samhällets tekniska infrastruktur. Innehåller ingen

kartpresentation men presenterar krisinformation på Twitter, Facebook och egna appar för Android, Iphone och Windows Phone. Bild 3-10 nedan visar strukturen på webbplatsen Krisinformation.se

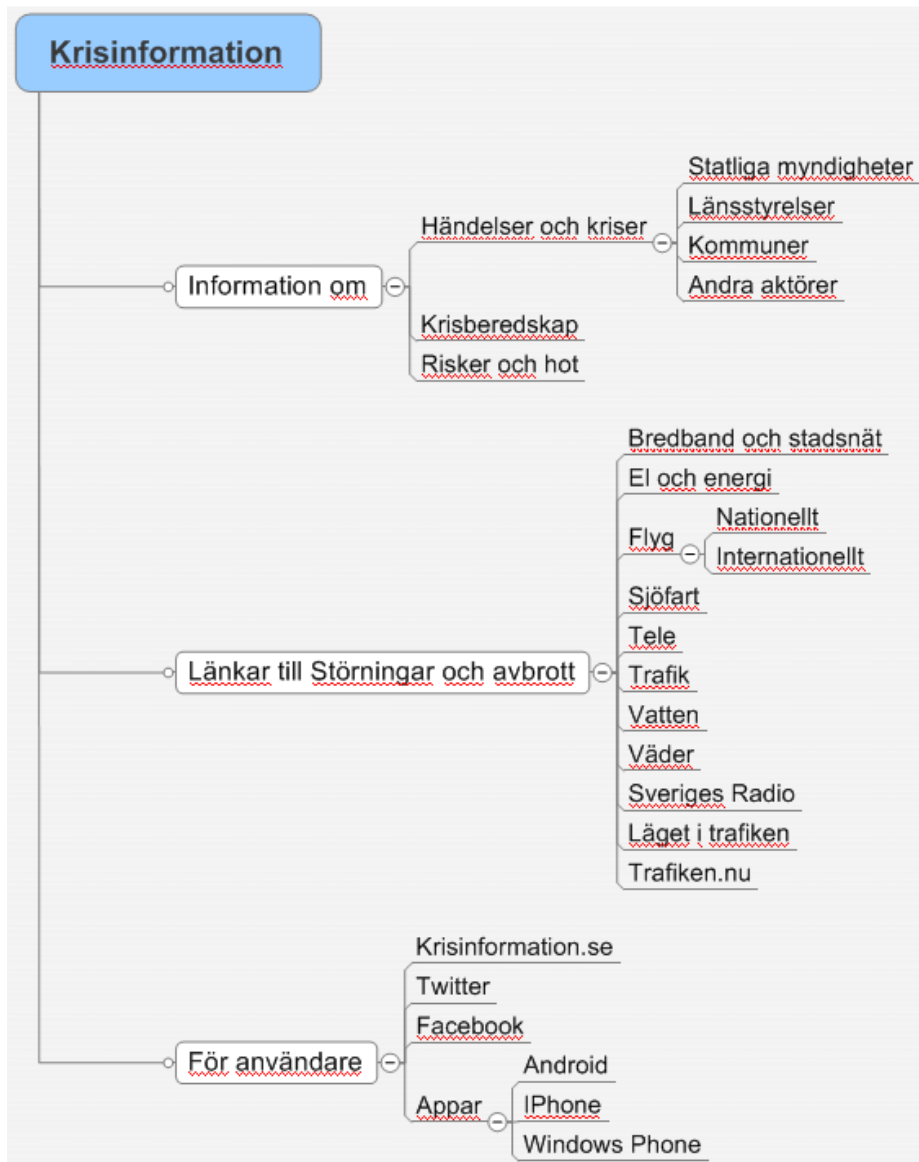

Bild 3-10 Webbplatsen Krisinformation.se

3.6.2 Läget i trafiken (TrV)

Trafikverket tillhandahåller genom sin hemsida tjänsten "Läget i trafiken" med aktuell trafikinformation för tåg, väg och färjetrafik med aktuella varningar. För vägtrafiken finns en kartapplikation.

3.6.3 Trafiken.nu

Helt öppen webb-applikation med karta. Samverkansfunktion för förbättrad trafikinformation för

- Storstockholms-området
- Göteborg
- Kalmar/Öland
- Skåne

4. Teknik

4.1 System

System	Typ	Karta	Status	Organisation
Samverkans-webb	Lägesbild	Ja	Operativ	SOS Alarm
Trafiken.nu	Lägesbild	Ja	Operativ	Trafikverket
SjöBasIS	Lägesbild	Ja	Operativ	Kust-bevakningen
SUSIE	Lägesbild	Ja	Operativ	Svenska Kraftnät
SALENE	Lägesbild	Ja	Operativ	Energimyndigheten
GLU	Lägesbild	Nej	Operativ	Post- och telestyrelsen
LEIF	Lägesbild	Viss kartfunktion	Operativ	Statens jordbruksverk
CURSNET	Lägesbild	Nej	Operativ	Smittskyddsinstitutet
SmartSMS	Utlarmning	Nej	Operativ	Enstaka kommuner
RIB	Databas för information	Nej	Operativ	MSB
LUP	Dagbok	Ja	Operativ	MSB
WIS 1	Dagbok	Ja	Avvecklas 2013	MSB
WIS 2	Dagbok	Ja	Under införande	MSB
Kikaren	Lägesbild	Ja	Under avveckling	Lst Västra Götaland
Generalen	Dagbok	Nej	Operativ	Malmö kommun

System	Typ	Karta	Status	Organisation
Smartboard	Lägesbild	Nej	Operativ	Några kommuner, polis och Lst
CoordCom	Utlarmning	Ja	Operativ	SOS Alarm
BASUN	Händelse-databas	Nej	Operativ	Trafikverket
STORM	Utlarmning	Ej utrett	Operativ	Polisen
RAKEL	Utlarmning	Nej	Operativ	MSB
FRO	Radiokommunikation	Nej	Troligen under avveckling	Några kommuner
Kontors-system	Utlarmning	Nej	Operativ	Samtliga
Videokonferens	Lägesbild	Nej	Operativ	Lst, kommuner mm
RapidReach	Utlarmning	Nej	Operativt	Enstaka kommuner

4.1.1 Casus

CASUS är Sveriges Radios IT-stöd för rapporter om störningar och händelser. CASUS är ett ärendehanteringssystem med kartpresentation framtaget av Triona (www.triona.se).

4.1.2 CursNet

CursNet är en Webb-baserad informationsdelningstjänst som MSB tillhandahåller för utbildningsändamål.

4.1.3 Generalen

Malmö kommun använder ett egenutvecklat dagbokssystem, GENERALEN via SSI KermIT, med 3 nivåer (nivå 1 förvaltningsgrupp, nivå 2 alla förvaltningar och nivå 3 hela kommunen).

4.1.4 GLU

Infrastruktur för kanalisering av störningsinformation från teleoperatörer. Åtkomst och presentation sker genom samverkanswebben.

GLU ägs och förvaltas av PTS.

4.1.5 IKAROS Ärendehantering

Delvis från "IT-stöd för kommunal räddningstjänst, FoU-rapport SRV 1999"

IKAROS Beskrivning: IKAROS är ett IT-system för kommunal räddningstjänst som ägs och förvaltas av ett antal räddningstjänster. De första versionerna av IKAROS utvecklades ursprungligen av Helsingborgs brandförsvaret i början av 1990-talet och fick en spridning till angränsande räddningstjänster. I takt med ökad användning och större krav beslöts att systemet skulle genomgå en teknisk uppgradering.

Uppgraderingen påbörjades under 1998. För genomförandet gick ett antal räddningstjänster samman med gemensamma resurser för att i utbyte bli delägare och ha tillgång till systemet.

Det gemensamma ägandet och förvaltningen sker via RIKAROS ekonomiska förening. Medlemmar är flera räddningstjänsterna i Stockholm (inklusive Lidingö och Solna/Sundbyberg), Nacka, Storgöteborg, Malmö, Helsingborg, Eslöv, Hörby, Höör, Landskrona, Höganäs, Burlöv och Svalöv.)

ALARMOSS verksamhetssystem från ESRI för kommunal räddningstjänst

CORE Tekis för kommunal räddningstjänst.

4.1.6 Kikaren

Kikaren (Lst Västra Götaland) används för planering och Lägesbeskrivning. Färdiga ritmanér för händelser och objekt. Är under utveckling, WIS Karta ersätter delvis dock inte ritmanéren.

4.1.7 Krisinformation.se

Från www.krisinformation.se

Krisinformation.se är en webbplats som förmedlar information från myndigheter och andra ansvariga om hur de hanterar olika kriser - före, under och efter krisen. Webbplatsen riktar sig till allmänhet och media och ska underlätta för dig att hitta till den information du söker.

Krisinformation.se drivs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Innehållet är framtaget genom myndighetsgemensamma arbetsgrupper inom olika områden.

Målet är att webbplatsens innehåll ska vara tillgängligt och användbart för så många som möjligt.

FÖRE en kris kan du läsa nyheter om olika allvarliga händelser, i Sverige och utomlands. Du kan också läsa om hur myndigheterna arbetar för att förebygga och hantera kriser.

Vi beskriver vad medborgarna har för eget ansvar i en kris, och vad den enskilde medborgaren kan göra för att skydda sig själv före och under en kris. Om vi har möjlighet att förvarna om en kris kommer vi att göra det genom att skriva om den på startsidan.

UNDER en kris försöker vi ge en översiktlig bild av vad som har hänt. Vi länkar till krisinformation hos myndigheter, kommuner och andra aktörer. Vi informerar också om telefonnummer som allmänheten kan ringa för att få veta mer.

Om det är en stor kris gör vi om startsidan till en särskild kris-sida, så att det ska gå maximalt snabbt att hitta all nödvändig information.

EFTER krisen fortsätter vi att beskriva hur myndigheter och andra kan hjälpa den som drabbats, och att vägleda de drabbade till rätt hjälp och stöd.

4.1.8 LEIF

Leif är en Webb-baserad informationsdelningstjänst med viss kartfunktion byggd på MS Sharepoint för Jordbruksverket.

Innehåller enklare karta, dokumenthantering, uppgiftslistor, email och logg.

Åtkomst via https och personlig inloggning.

Är åtkomstskyddad genom placering innanför brandvägg och Mobilityguard.

Används internt inom Jordbruksverket för att leda och styra Operativa LedningsCentraler, OLC från Nationell Ledningscentral, NLC. Används enligt uppgift även för informationsdelning med andra myndigheter.

4.1.9 LUP

Från MSB hemsida

LUPP är ett datorsystem för ledning och uppföljning av räddningsinsatser. LUPP är utvecklat av MSB och vänder sig i första hand till svensk kommunal räddningstjänst. LUPP:s primära syfte är att tillhandahålla ett verktyg för noggrann dokumentation av händelseförloppet före, under och efter en räddningsinsats.

Ett av målen med utvecklingen var att utöka möjligheterna att dela information med andra system, både att dela ut och ta emot data.

Vi erbjuder även leverantörer av andra system en möjlighet att dela information med LUPP genom LUPP API. (API står för Application Programming Interface, och är en teknisk specifikation för hur programmen pratar med varandra).

Gällande version av LUPP är 6.1 (maj 2012). Övergång till 6.2 under 2013.

Den största nyheten i LUPP 6.2 är att nu har LUPP och WIS 2.0 kopplats samman. Nu kan du publicera anteckning, lägesrapport eller beslut direkt från LUPP till WIS 2.0 (anm: Kartkoppling sker via RIB Karta).

4.1.10 Läget i trafiken (TrV)

Från www.trafikverket.se

Tjänsten Läget i trafiken ger dig realtidsinformation för bil, tåg och vägfärja för att du lätt ska kunna planera din resa och få överblick över läget i trafiken.

Tågtrafik

Tjänsten innehåller tidtabell och trafikmeddelanden.

- Tåginformation
- Tågtrafikmeddelanden

Vägtrafik

Tjänsten innehåller trafikhändelser med kartor, textrapporter och reseplanerare.

- Karta
- Enkel karta
- Vägtrafikmeddelanden
- Yrkestrafik

Färjetrafiken

Tjänsten innehåller viktiga meddelanden om vägfärjorna. Tidtabeller och färjeleder på karta hittar du på Färjerederiets webbplats.

- Färjetrafikmeddelanden
- Tidtabeller färjetrafiken

4.1.11 RapidReach

Kommersiell tjänst "Emergency Notification Service" åtkomlig via webben. Bild 4-1 nedan beskriver funktionerna i tjänsten baserade på RapidReach.

RapidReach erbjuder säker och pålitlig kommunikation i alla typer av krishantering och incidenthantering. För säkerhetsansvarig används RapidReach både i krisövning och i operativ krisledning, för larmning och utkallning.

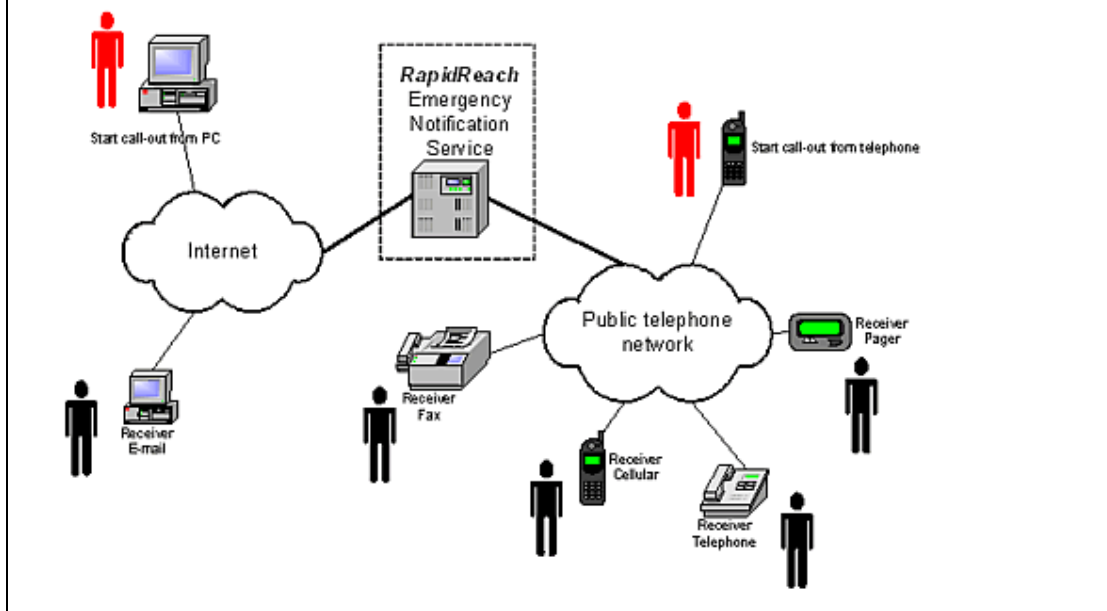

Bild 4-1 Beskrivning av RapidReach från www.rapidreach.se

4.1.12 RIB

Från MSB hemsida

RIB är en informationskälla för alla som arbetar inom området samhällsskydd och beredskap, till exempel brandmän, poliser, transportörer, sjukvårdspersonal, kustbevakare och kommunala tjänstemän. I programpaketet RIB hittar du bland annat information om farliga ämnen, resurser och ett bibliotek som innehåller mer än 15 700 dokument och filmer.

4.1.13 SALENE

Lägesbildssystem ägt och förvaltad av Energimyndigheten för att ge en samlad bild av energiläget.

Från "Ansvar och roller för en trygg energiförsörjning. Energimyndighetens analys ER 2010:11"

Under en kris ska Energimyndigheten bl.a. kunna lämna den information som behövs för de samlade lägesbilder som MSB tar fram. För detta ändamål använder Energimyndigheten idag bland annat det egna lägesbildssystemet SALENE (är i provdrift) och har observatörsstatus i elnätsföretagens och Svenska kraftnäts system SUSIE.

4.1.14 Samverkanswebben

Från www.sosalarm.se

Samverkanswebben är en ny form för regional och lokal samverkan och informationsutbyte mellan samhällets larm- och ledningscentraler. SOS Alarm är navet i samarbetet som har inletts i tre regioner

Webbtjänsten innehåller viktig händelseinformation som alla medverkande parter omedelbart kan använda vid utalarmering, dirigerad hjälpresurser och planering. Det är till exempel information om olyckor, bränder, polisinsatser, trafiksituation, vägväringningar, demonstrationer, evenemang och andra planerade händelser, vädervarningar och elstörningar samt bilder från trafikkameror.

Bakgrunden är att centralerna är i stort behov av att snabbt ta del av varandras information om insatser och allvarliga händelser. Informationen är också till nytta för allmänheten som då kan undvika platser där utryckningar och insatser pågår.

Samverkanswebben innebär att:

- parterna får en snabb gemensam lägesbild och information som underlag för beslut.
- användarna får möjlighet att vara bättre förberedda genom en samlad lägesbild som kontinuerligt uppdateras.
- alla parter får tillgång till samma information samtidigt.
- behovet av att ringa mellan larm- och ledningscentralerna under larmskede och incident minskar.
- ledtiderna från att något händer tills att informationen sprids och åtgärder påbörjas minskar.

SOS Alarm 2010

Samverkanswebben används idag¹ av Trafik Stockholm (Vägverket Region Stockholm och Stockholm stad), Räddningstjänsterna i Stockholms län, SOS Alarm samt Polisens länskommunikationscentraler i Stockholm, Göteborg och Malmö, Länsstyrelsen i Stockholm och Västra Götaland, Räddningstjänsten Storgöteborg, Landstinget i Västra Götaland, Vägverket i Göteborgsregionen och Skåne samt flertalet räddningstjänster i Skåne. Flera andra regioner har visat intresse för Samverkanswebben bl.a. Gävleborg.

Samverkanswebben innehåller bland annat:

- Trafikavstängningar
- Incidenter t.ex. olyckor, bränder
- Evenemang
- Elstörningar
- Vädervarningar
- Kamerabilder mm
- Rapporter (som med behörighetsstyrd åtkomst)

4.1.15 SjöBasIS

Från <http://www.kustbevakningen.se/sv/granslos-samverkan/sjoovervakningsuppdraget/samverkan-sjoinformation/>

Sjöbasis är ett system för sjöbaserad informationssamordning, som Kustbevakningen har utvecklat på uppdrag av Regeringen. Systemet möjliggör ett informationsutbyte inom befintliga myndighetsstrukturer och ansvarsområden.

I Sjöbasis samlas, bearbetas och utvecklas relevant sjöinformation i ett enda system och görs tillgänglig för de myndigheter som behöver den. På detta sätt undviks kostnadskrävande dubbelarbete när information måste hämtas från flera olika system. Den samlade och sammanställda informationen ger ett förbättrat beslutsunderlag i sjöverksamheten. Genom Sjöbasis samordnas dessutom informations- och underrättelsearbetet inom sjöövervakning effektivare.

Det gör Sjöbasis:

- Samlar in sjölägesinformation från system i Försvarmakten, Sjöfartsverket och Havs- och vattenmyndigheten.

- Samlar in sjöinformation från system i Rikspolisstyrelsen, Tullverket, Transportstyrelsen, Sjöfartsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Kustbevakningen, Havs- och vattenmyndigheten, SMHI, Naturvårdsverket och Sveriges Geologiska Undersökning.

- Erbjuder snabb information 24 timmar om dygnet, 365 dagar om året.

---

¹ Avser 2010

- Reglerar tillgången till den sammanställda informationen, både på myndighetsnivå och på användarnivå.
- Sammanställer information och erbjuder olika tjänster till användarna på deltagande myndigheter.

4.1.16 SmartSMS

SmartSMS är en SMS-förmedlingstjänst via WBS AB (www.smartsms.se). Innehåller distributionslistor och loggar.

4.1.17 SUSIE

Från <http://www.elsamverkan.se/>

Svenska Kraftnät är den myndighet som har ansvar för elberedskapen i Sverige och som äger systemet. Regeringen ställer krav på Svenska Kraftnät att kunna presentera en bild av elstörningsläget i landet. Alla elnätsföretag utom Vattenfall, E.ON och Fortum rapporterar störningsläget manuellt i SUSIE idag. En viktig nyhet i nya SUSIE är att alla aktuella elavbrott i landet hela tiden kan visas på en ständigt uppdaterad kartbild. Detta till skillnad mot tidigare där en händelse måste öppnas för att störningsläget skulle synas.

Endast ett fåtal observatörer har hittills vid större störningar haft tillgång till kartbilden med lägesbilden. I användargruppen har representanter från flera myndigheter fått redovisa vilken information man är intresserad av och vill ha tillgång till, nya SUSIE öppnar upp för mer insyn.

Det finns flera stora förändringar/förbättringar i SUSIE 2011 jämfört med dagens system:

Aktuell lägesbild över elavbrott kommer hela tiden att kunna visas i systemet med automatisk eller manuell störningsrapportering från elnätsföretagen. Idag krävs det att en "händelse" startas upp av en elsamverkansledning för att systemet ska gå igång.

Förbättrad hantering av personella och materiella resurser. Förvarningsfunktion för att t ex uppmärksamma elsamverkansledningar på att vädersituationen hotar att medföra störningsläge.

Förbättrad informationshantering, t ex störningsinformation till myndigheter. Kopplingar till externa informationskällor såsom SMHI, Svenska Kraftnät, SOS Alarm.

Även entreprenörsföretag kommer att kunna registrera sina resurser i systemet, inte bara elnätsföretagen. Under en elsamverkansaktivitet ska även fortsättningsvis alla resursförfrågningar hanteras av elsamverkansledningarna. Men resursförfrågningar till vardags kan ske under en ny rubrik "Elblocket".

Det blir större frihet att skapa egna eller gemensamma sändlistor för alla användare.

För att skydda informationen kommer användarna att tvingas byta lösenord med visst tidsintervall.

Implementering av funktion för att skicka OJJE-meddelanden med geografisk information i SUSIE 2011 kommer att ske under hösten.

Möjlighet att skapa en "elatlas" bestående av elnätsföretagens koncessionsområden.

Bild 4-2 beskriver hur SUSIE ingår i avropning av beredskapsresurser.

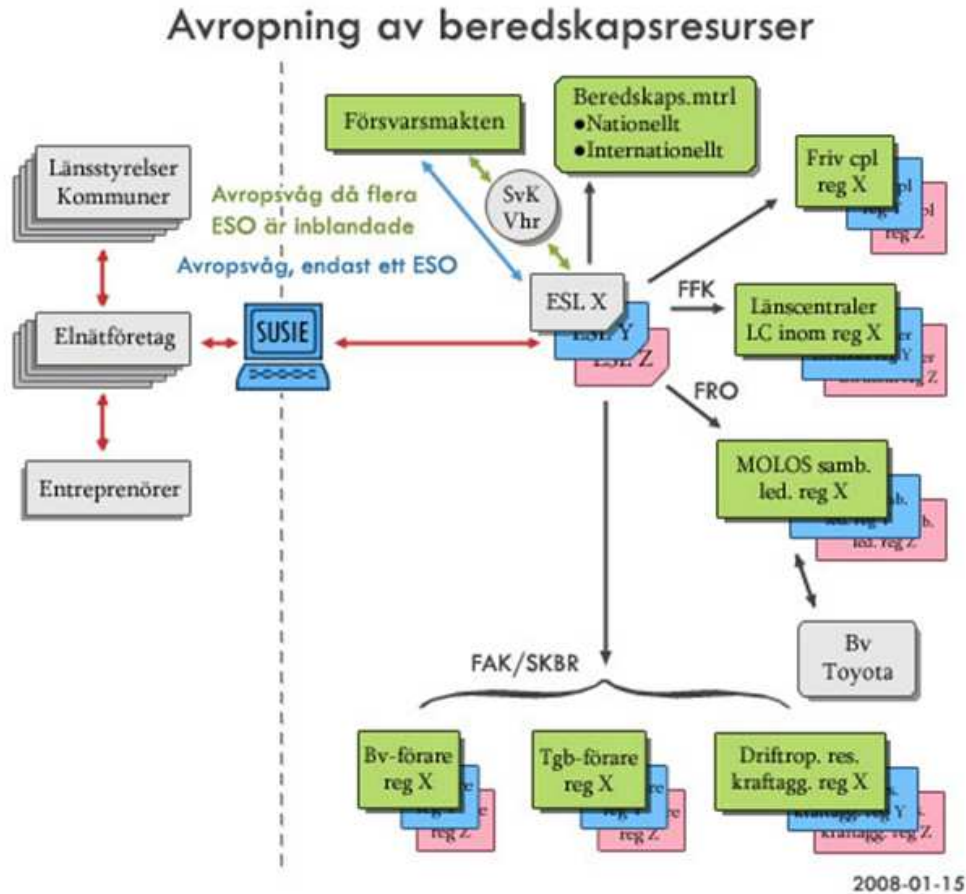

Bild 4-2 SUSIE avropning av beredskapsresurser SvK 2012 från www.svk.se

4.1.18 Trafiken.nu

Trafiken.nu är en webb-applikation med karta.

Från <http://trafiken.nu/sv/Stockholm/trafiklaget/>

Ansvariga för Trafiken.nu i Stockholmsregionen är:

- AB Storstockholms lokaltrafik (SL)
- Stockholms stad, Trafikkontoret
- Trafikverket Stockholm

I Stockholm finns tillgång till vägkameror (stillbilder) samt trafikinformationsskyltar.

Från <http://goteborg.trafiken.nu/sv/gbg/>

Trafiken.nu i Göteborgsregionen är ett samarbete mellan Västtrafik, Trafikverket och Göteborgs stad Trafikkontoret

Från <http://trafiken.nu/sv/KalmarOland/Startsida/>

Med trafiken.nu Kalmar-Öland vill vi ge en lättillgänglig och aktuell bild av trafiksituation för regionen. Vi fokuserar extra på trafiksituationen på Ölandsbron. Informationen på trafikinformationstjänsten uppdateras kontinuerligt, dygnet runt.

På sikt ska vi ge bra trafikinformation som både underlättar planering av din resa men även information under din resa genom mobila tjänster. Utvecklingen av trafiken.nu görs stegvis.

Bakom trafiken.nu Kalmar/Öland står Trafikverket Region Syd

Från <http://trafiken.nu/sv/Skane/Trafiklaget/>

Trafiken.nu gör det enklare att resa i Skåne. Du får en samlad och aktuell bild av trafikläget, så att du kan planera resorna bättre, oavsett om du åker bil, promenerar, cyklar eller åker kollektivt.

Bakom Trafiken.nu Skåne står:

- Trafikverket Syd
- Skånetrafiken
- Malmö stad
- Lunds kommun
- Helsingborgs Stad och
- Kristianstads kommun

Kartkomponenten är levererad av Carmenta AB.

4.1.19 WIS

WIS är en delad dagboksfunktion med kartpresentation som tillhandahålls av MSB.

Från MSB hemsida

19 mars 2013: Driftsättning av WIS 2

Rent praktiskt innebär detta att adressen <https://www.swis.se> pekars om mot WIS 2. Parallell drift av gamla WIS fortsätter under en begränsad tid, för att tillåta kontrollerad migrering och överflyttning till den nya versionen. Gamla WIS nås under tiden på adressen

<https://gamla.swis.se>

<https://www.swis.se> (WIS 2)

31 maj 2013: Paralleldrif av WIS och WIS 2 avslutas

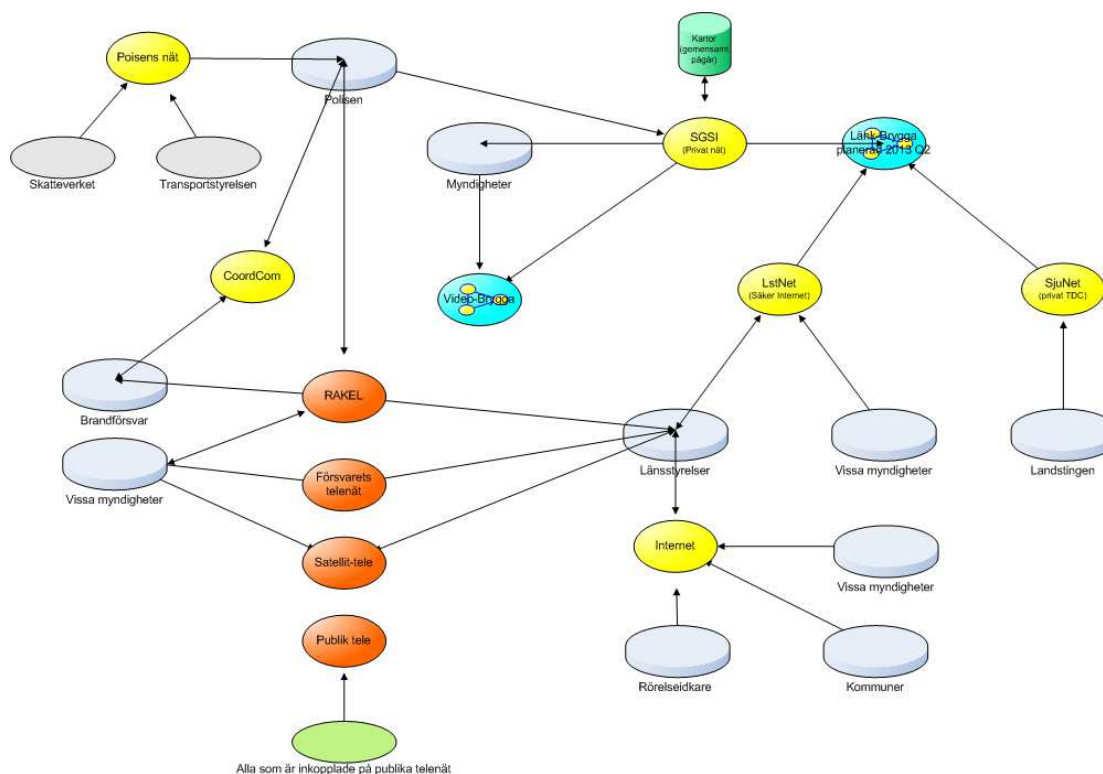
Paralleldrif av WIS och WIS 2 avslutas, gamla WIS stängs ner. Alla aktiva händelser i WIS bör ha importerats till WIS 2 eller på annat sätt exporterats ur systemet och sparats, där behov finns.

Publicerat: 2012-11-06 kl. 14:42, Uppdaterat: 2013-03-19 kl. 11:36

Ansvarig: Fredrik Rask

4.2 Infrastruktur

Kartan (Bild 4-3) nedan visar hur olika infrastruktur används.

Bild 4-3 Användning av olika nätverk (myndigheterna utgör inte bryggor mellan nätverken annat än genom människa-maskin-interaktion)

4.2.1 Coordcom

CoordCom används av SOS Alarm för att ta emot ärenden (larm) via olika kommunikationskanaler som telefoni (112/11313), data eller radio. Systemet integrerar ärendehantering med resurshantering och beslutsstöd.

Coordcom har eget datanätverk för larmning av ansluten polis, räddningstjänst och ambulans.

4.2.2 FTN

Från www.forsvarsmakten.se

Vad är Försvarsmaktens tekniska system?

Benämningen Försvarsmaktens tekniska system hänför sig oftast till det som också heter Försvarsmaktens telenät (FTN). Utöver FTN så ingår sensorsystem som i mångt och mycket har till uppgift att samla in information som sedan sprids i landet via FTN. Informationen kan vara radarbilder, väderinformation, spaningsinformation med mera.

FTN är en del av statens tunga kommunikationsinfrastruktur. Den är jämförbar med annan infrastruktur som järnvägar, motorvägar och liknande. Försvarsmakten bygger och förvaltar systemet och är den myndighet som i remissfrågor svarar för sig själv och samhällets övriga myndigheter som är abonnenter i nätet. Förutom Försvarsmaktens samtliga ledningssystem, sensordata, tele och datakommunikation etc. så går även ett flertal av samhällets viktigaste data genom nätet.

Exempel:

- All luftläges- och sjölägesinformation samlas in via sensorer och säkerställs mellan landets flyg- och sjöledningscentraler via FTN.
- Landets samtliga länsstyrelser är sammanlänkade för sin krisledning via systemet.
- SOS Alarm och landets räddningstjänstfunktioner inom vad som dagligdags kallas för "blåljusmyndigheterna" har sin nödkommunikation säkerställd via FTN.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har funktioner i nätet och FTN utgör också basen i det så kallade Rakel-systemet som är det nya lokala ledningskommunikationssystemet vid olyckor, kris och krig. Systemet utnyttjas av alla samhällets myndigheter och organisationer.
- Kärnkraftens säkerhetsdata går skyddat i systemet, bland annat når informationen länsstyrelsernas ledningscentraler för katastrof och evakueringsberedskap.
- SMHI:s väderdata, som ligger till grund för bland annat flygledning, går i nätet och levereras även ut till europeiska mottagare inom EU-samarbetet.
- Regeringens och riksdagens datanät går genom FTN.
- Försvarsmaktens tele- och datakommunikation, sensordata, ledningsdata med mera går i FTN.

Till skillnad från det civila telenätet så har detta nät högt ställda krav på sin funktion. FTN hanterar hela konfliktskalan från lokala inbrott till taktiska kärnvapen.

Nätet är maskformigt uppbyggt vilket innebär att det vid en kris eller krigssituation klarar att tappa delar av sin funktionalitet utan att systemet som helhet kollapsar.

Sverige är dock ett stort land och för att överbrygga stora avstånd och även för att på vissa platser få redundans så används riktad radiolänk. Detta är en utmärkt kommunikationslösning men som förutsätter att man inte fysiskt bygger hinder i vägen för dessa. Systemets abonnenter kräver en mycket hög tillförlitlighet i informationsöverföringen och därför accepteras inte heller till exempel vindkraftverk som, även då de är placerade vid sidan av det aktuella länkstråket, kan ge upphov till återreflektering av radiosignalen med hack och avbrott i överföringen som följd.

En viktig del i den kontinuerliga dialog som Försvarsmakten för med vindkraftentreprenörer och kommuner handlar just om att hjälpa till att i tidigt skede hitta möjliga positioner för vindkraftverk som inte riskerar att komma i konflikt med systemet.

Ett tydligt exempel på när FTN fungerade som tänkt var när stormen Gudrun (officiell internationell klassning: naturkatastrof) drabbade Sverige och samhällets samtliga ordinarie kommunikationssystem i berörd landsända var utslagna. Räddningsarbetet kunde då ledas och samordnas av Länsstyrelsen, räddningstjänsten och militären tack vare att FTN fortsatte att fungera. Tack vare stora personella insatser med fungerande kommunikation medförde 250 miljoner fällda träd och 730 000 strömlösa hushåll inte de konsekvenser man kunnat föreställa sig. Resultatet blev få döda (nio stycken) och ett fungerande samhälle under förutsättningar som i

andra delar av världen skulle fått katastrofala proportioner. De myndigheter som i vardag och kris abonnerar på FTN levde här upp till sin gemensamma beteckning: Totalförsvaret.

4.2.3 Kustbevakningens IT-nätverk

Bedöms användas endast för ledning av egna resurser.

Från <http://www.kustbevakningen.se/sv/materiel--teknik/it/>

Kustbevakningens IT-nätverk täcker in hela landet och når ut till alla myndighetens fartyg och flygplan. Fartygens datakommunikation sker över trådlöst LAN (WLAN), mobilnät eller satellit, beroende på vilken täckning som finns i det geografiska området.

För att få en stabil funktion och hög grad av automatik finns det särskilda kommunikationsdatorer ombord på fartygen. De optimerar överföringen för olika transmissionsmedium och återupprättar automatiskt en förbindelse om den bryts.

Stabernas, ledningscentralernas och kuststationernas datakommunikation sker med hyrda VPN-förbindelser. Medarbetare på resande fot kan ansluta sig med 3G eller WLAN-hotspots för att få tillgång till e-post och serverbaserade tjänster.

4.2.4 LstNet

Länsstyrelserna nätverk via hyrda linjer från TeliaSonera.

Från Lst Västerbotten – förmågebedömning 2012

LstNet är ett rikstäckande datornät, ett säkerhetsklassat nät som knyter samman landets alla länsstyrelser och tjugo statliga verk och myndigheter. LstNet är uppbyggt kring två noder, Vänersborg och Stockholm, där alla centrala funktioner finns i minst dubbel uppsättning. Noderna är skyddade mot elektromagnetiska pulser, har batteribackup och dieseldrivna reservkraftverk.

Utrustningen är placerad i länsstyrelsernas ledningsplatser och kommunikationsvägarna ut är dubblade. Nät och servrar övervakas av leverantörerna och av länsstyrelsens gemensamma nätövervakning.

4.2.5 Polisens nät

Data och telenät för polismyndigheterna.

4.2.6 RAKEL

Från MSB hemsida

Rakelsystemet är Sveriges nationella kommunikationssystem för samverkan och ledning. Staten äger Rakelsystemets infrastruktur. MSB ansvarar för utbyggnad, drift, förvaltning och utveckling av Rakel.

MSB ska även marknadsföra Rakel, sälja abonnemang och ansluta kunder.

Rakel används av centrala statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner och landsting samt privata aktörer med samhällsviktig verksamhet, till exempel elbolag. I januari 2013 har Rakel cirka 46 000 användare fördelat på cirka 300 organisationer. De största användarna är Polisen, Kriminalvården och Tullverket.

4.2.7 SGSI

Från MSB hemsida

SGSI

SGSI är ett kommunikationsnätverk som ger säker kommunikation med andra myndigheter i Sverige och i Europa. SGSI är skilt från internet och dessutom är trafiken krypterad. Varje ansvarstagande myndighet i Sverige bör överväga en anslutning till det säkra myndighetsnätet SGSI för kommunikation på ett skyddat och säkert sätt. SGSI är utformat för att klara höga krav på tillgänglighet och driftsäkerhet.

sTESTA

För myndigheter som vill kommunicera med EU-administrationen eller med en annan medlemsstat så krävs oftast tillgång till sTESTA. SGSI är Sveriges enda nätverk med koppling till sTESTA och uppfyller EU-rådets och Kommissionens föreskrifter för hantering av information klassificerad som EU Restricted.

Inom Sverige använder myndigheter SGSI som ett säkert nätverk för utbyte av känslig information och minskar därmed IT-säkerhetsrisker som hot och sabotage från enskilda personer, organiserad brottslighet eller främmande makt.

4.2.8 SjuNet

Från www.inera.se/Infrastruktur/tjanster/Sjunet/

Sjunet - kvalitetssäkrat kommunikationsnät

Sjunet är ett robust och kvalitetssäkrat kommunikationsnät som är framtaget och anpassat för vård och omsorg. Sjunet har mycket hög tillgänglighet och är ofta ett krav för att sprida verksamhetskritisk information.

Varför behövs Sjunet?

Informationsförsörjningen inom vård och omsorg har höga krav på tillgänglighet. Man ska kunna lita på att informationen finns till hands, när man behöver den. Viss information har dessutom krav på att kunna transporteras i realtid, som till exempel medicinska videokonferenser. Utan ett robust kommunikationsnät som man kan lita på, skulle informationsförsörjningen bli under all kritik. Sjunet används idag av över 100 olika regionala och nationella tjänster, som till exempel e-recept, överföring av patientjournaler, röntgenbilder, med flera.

Tack vare att Sjunet är vård och omsorgens egna kommunikationsnät, och inte kopplat till Internet, blir det också möjligt att hålla koll på alla användare och möjligt att använda sig av ett gemensamt regelverk. Detta är viktigt för att bibehålla en hög tillit över tid, som är en förutsättning för att kunna leverera en hög tillgänglighet över tid.

Varför Sjunet och inte Internet?

Både Sjunet och Internet är kommunikationsnät, så rent tekniskt är det ingen större skillnad. Den stora skillnaden är att Sjunet bara används av en begränsad skara som vi vet exakt vilka de är. Detta bidrar till att vi kan ställa helt andra krav på hur man får använda nätet, samtidigt som vi kan kontrollera att detta också efterlevs. Sjunet har också tydliga tillgänglighetsmål, som vi kan anpassa teknik och utveckling efter. Dessutom har Sjunet bara en driftleverantör som vi också kan ställa höga krav på, ingen kan skylla på någon annan om ett fel uppstår.

Antal anslutna verksamheter:

Sjunet har totalt 427 anslutna verksamheter, varav 201 är tredjepartsanslutna.

Alla 21 landsting och regioner är anslutna.

- 93 kommuner.
- 185 privata vårdgivare.
- 90 Leverantörer.
- 32 apotek.
- 6 myndigheter.

Tillgänglighet:

De senaste två åren har tillgängligheten i centrala delar för Sjunet legat på 99,999 procent och 99,7 procent för alla anslutningar.

5. Identifierade brister i samverkan

5.1 Brister i samverkan mellan olika system.

Det saknas styrmedel (ansvar, befogenhet) för att tillse (kravställa) att olika system kan samverka genom t.ex. standardiserade gränssnitt. Detta borde kravställas i upphandlingar.

Möjligen saknas även krav på tillgänglighet i vissa fall. T.ex. är LstNet sårbart vad gäller IT-infrastrukturer pga att jour saknas inom IT-servicen (Gäller samtliga Lst).

5.2 Brister i tillgång till uppdaterad geografisk grundinformation (allmänna kartor).

Samtliga aktörer i krishanteringens bör ha tillgång till aktuell geografisk grundinformation. Det borde vara att anse som slöseri med offentliga medel om någon av dessa aktörer väljer att använda t.ex. Google-kartor istället för offentligt framställda allmänna kartor.

Önskemål om gemensamma grundresurser:

- anvisningar,
- standardformulär,
- kartor,
- gemensamma koordinatsystem.

Gemensam försörjning av GIS-data.

5.3 Brister i standardisering för händelser och objekt i kris (beteckning och grafisk redovisning).

Såväl beteckning som grafisk redovisning behöver standard för händelser och objekt i kris-samverkan om information skall kunna utbytas. Finns ingen etablerad standard i Sverige idag, MSB tittar bl.a. på CAP och TSO.

5.4 Brister i utnyttjande av tillgänglig information.

Tillgänglig information utnyttjas inte alltid fullt ut, t.ex. har Styrel-projekten tagit fram information om objekt vars elförsörjning skall prioriteras vid problem med elförsörjning. Utökad användning av Styrel-informationen i GIS borde kunna ge underlag även för andra bedömningar i andra typer av kriser.

Informationssamverkan över gränser (kommun och Länsstyrelser) genom att aktuell information om skyddsområden och skyddsobjekt delas.